

Úvod

Publikace Ekonomické výsledky peněžních institucí (bankovních a nebankovních) obsahuje vybrané ekonomické údaje za období 2018 - 2020 o bankovních a nebankovních peněžních institucích účtujících jako banky a jiné finanční instituce, dohlížené Českou národní bankou (ČNB), a o finančních institucích účtujících jako podnikatelé, které nepodléhají dohledu ČNB.

Obsahem jsou základní údaje o zaměstnancích a mzdách, vybraných druzích výnosů a nákladů, dlouhodobém hmotném a nehmotném majetku, vybraných položkách aktiv a pasiv a dalších doplňkových ukazatelů.

Zdrojem dat publikovaných tabulek jsou roční statistické výkazy Pen 5-01 (Roční výkaz finančních institucí) a P 5-01 (Roční výkaz ekonomických subjektů vybraných produkčních odvětví).

Analytický komentář

Bankovní peněžní instituce

Bankovní peněžní instituce představují ekonomické subjekty, kterým bylo v souladu s platným zákonem o bankách uděleno povolení ČNB působit jako banka. Kromě ČNB sem patří především komerční banky a hypoteční banky, družstevní záložny a stavební spořitelny bez ohledu na počet zaměstnanců.

Tyto subjekty mají převažující činnost peněžní zprostředkování (CZ-NACE 64.1) a vedou účetnictví podle účtové osnovy pro banky a jiné finanční instituce (vyhláška 501/2002 Sb. ze dne 6. listopadu 2002 ve znění pozdějších předpisů).

V roce 2020 realizovaly celkové výnosy ve výši 2 999 mld. Kč, což představuje zvýšení o 84,9 % oproti předchozímu roku. Podíl výnosů z finančních činností na výnosech celkem činil 97,9 % - došlo tak k meziročnímu zvýšení na 2 935 mld. Kč.

Z celkového objemu nákladů ve výši 2 862 mld. Kč připadalo na finanční náklady 2 669 mld. Kč, jejichž podíl tak dosáhl 93,3 %, což představuje meziroční zvýšení o 1 373 mld. Kč.

Vyplacené dividendy a podíly na zisku zaznamenaly rapidní skok – došlo k výraznému snížení hodnoty vyplacených dividend a podílů na zisku ve sledovaném roce (rok 2020 ve výši 4,7 mld. Kč, tj. 9,5% hodnoty vyplacených dividend a podílů na zisku roku 2019). Přijaté dividendy a podíly na zisku vykázaly také klesající tendenci – pokles hodnoty přijatých dividend a podílů na zisku nebyl tolik významný – v roce 2020 došlo ke snížení na 70,4 % hodnoty roku 2019.

Celkový stav majetku bank a spořitelen činil ke konci roku 2020 hodnotu 11 443 mld. Kč. Na straně finančních aktiv, které dosáhly v roce 2020 hodnoty 11 362 mld. Kč, posílil objem úvěrů a půjček o 187,5 mld. Kč na 5 518,3 mld. Kč (zvýšení o 3,5 %). Ve srovnání s předchozími lety, jde o zpomalení dynamiky po velmi silném přírůstku z roku 2017.

Během 1. – 4. čtvrtletí 2020 bylo ve všech 49 bankách a stavebních spořitelnách zaměstnáno v průměru 41 356 zaměstnanců, což je o 1,5 % méně než ve stejném období roku 2019 (ve fyzických osobách to představuje 630 zaměstnanců). Průměrná mzda fyzických osob se meziročně zvýšila a dosáhla hodnoty 62 683 Kč (zvýšení o 2,5 %).

Zdrojem dat pro bankovní peněžní instituce je statistický výkaz Pen5-01.

Nebankovní peněžní instituce účtující jako banky a finanční instituce

U nebankovních peněžních institucí účtujících jako banky a finanční instituce (obchodníci s cennými papíry, finanční platební instituce a instituce elektronických peněz) evidujeme za rok 2020 celkové výnosy ve výši 124,4 mld. Kč (zvýšení o 40 % oproti roku 2019). Na tomto objemu se nejvíce podílely výnosy z finančních činností, které představovaly 88,9 % celkových výnosů. V rámci výnosů z finančních činností největší podíl na rostoucí tendenci mají výnosy z prodeje cenných papírů (nárůst o 40 %) a devizové operace (meziroční růst o 7,5 mld. Kč, tj. 255 % vykázané hodnoty roku 2019).

Náklady celkem v roce 2020 vzrostly takřka dvojnásobně a dosáhly hodnoty 100,8 mld. Kč (zvýšení o 83,4 %), finanční náklady ve sledovaném roce meziročně vzrostly na 81,5 mld. Kč, tj. 249,7 % hodnoty nákladů na finanční činnost vykázaných v roce předcházejícím.

Zúčtované dividendy a podíly na zisku před zdaněním dosáhly v roce 2020 hodnoty 3,5 mld. Kč, což představuje 66,6 % hodnoty roku 2019.

Celková hodnota majetku nebankovních institucí ve sledovaném roce činila 717 mld. Kč (nárůst o 12,1 % oproti minulému roku). Stav finančních aktiv ke konci roku 2020 dosáhl hodnoty 665 mld. Kč (zvýšení o 13,6 %).

Průměrný evidenční počet zaměstnanců ve fyzických osobách se meziročně zvýšil o 1,8 % na 3 697 osob. Průměrná mzda fyzických osob dosáhla hodnoty 64 922 Kč (meziroční navýšení o 3,6 %).

Investiční společnosti a investiční fondy, které také účtují jako banky a finanční instituce realizovaly za rok 2020 celkové výnosy ve výši 93,5 mld. Kč (zvýšení o 28,2 % oproti roku 2019, což představuje 20,5 mld. Kč). Na tomto objemu se nejvíce podílely výnosy z finančních činností, které představovaly 90,8 % hodnoty výnosů celkem. Nejvyšší nárůst byl zaznamenán u hodnoty výnosů z prodeje cenných papírů (nárůst o 5,8 mld. Kč) a devizové operace (zvýšení o 3,7 mld. Kč).

Náklady celkem vzrostly ve sledovaném roce na hodnotu 72,3 mld. Kč (v roce 2019 vykázáno 40,9 mld. Kč, tzn. došlo k meziročnímu nárůstu o 76,5 %), z toho náklady na finanční činnost představovaly hodnotu 62,4 mld. Kč, což činí 86,3 % nákladů celkem.

Zúčtované dividendy a podíly na zisku před zdaněním dosáhly výše 2,3 mld. Kč (pokles o 2 mld. Kč).

Celková hodnota majetku nebankovních institucí k 31.12. sledovaného roku činila 631,3 mld. Kč (meziroční nárůst o 64,5 mld. Kč, tj. 11,4 %). Stav finančních aktiv dosáhl hodnoty 581,6 mld. Kč (meziroční navýšení o 13 %).

Během roku 2020 byl průměrný evidenční počet zaměstnanců ve fyzických osobách 674 zaměstnanců, což je o 4,3 % více než ve stejném období roku 2019. Průměrná mzda fyzických osob dosáhla hodnoty 84 619 Kč (meziroční navýšení o 702 Kč, což představuje 0,84 %).

Zdrojem dat pro nebankovní peněžní instituce účtující jako banky a finanční instituce je statistický výkaz Pen5-01.

Nebankovní peněžní instituce účtující jako podnikatelé

Nebankovních peněžní instituce účtující jako podnikatelé představují instituce zabývající se ostatním finančním zprostředkováním (včetně leasingových společností), holdingové společnosti a pomocné finanční instituce. Tyto subjekty mají převažující činnost ostatní finanční zprostředkování (CZ-NACE 64.9), činnosti holdingových společností (CZ-NACE 64.2) nebo ostatní finanční činnosti (CZ-NACE 66) a vedou účetnictví podle účtové osnovy pro podnikatele (vyhláška 500/2002 Sb. ze dne 6. listopadu 2002 ve znění pozdějších předpisů).

U finančních leasingových společností evidujeme za rok 2020 celkové výnosy ve výši 79,4 mld. Kč (meziroční nárůst o 3,7 %). Na této hodnotě se nejvíce podílely tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb, které dosáhly hodnoty 39,8 mld. Kč, což představuje 50,1 % hodnoty výnosů celkem. Tržby z finančního leasingu za sledovaný rok 2020 činily 22,4 mld. Kč (v roce 2020 došlo k poklesu o 23,8 %). Výsledek hospodaření za účetní období 2020 dosáhl 2,4 mld. Kč (v roce 2019 byl výsledek hospodaření 4,8 mld. Kč).

Celkové náklady dosáhly hodnoty 77 mld. Kč (meziroční zvýšení nákladů o 7,3 %), náklady na prodané služby dosáhly hodnoty 4,9 mld. Kč (došlo k meziročnímu poklesu o 4,8 %).

Souhrnný stav majetku nebankovních institucí účtující jako podnikatelé činil ke konci roku 2020 hodnotu 295 mld. Kč (snížení hodnoty o 18,4 mld. Kč, což představuje 5,9 % celkového objemu roku 2019). U objemu finančních aktiv evidujeme také meziroční pokles o 3,3 mld. Kč (celkový objem finančních aktiv ve sledovaném roce představuje 98,3 % objemu finančních aktiv vykázaných v roce 2019).

Během roku 2020 byl průměrný evidenční počet zaměstnanců ve fyzických osobách 1 939 zaměstnanců, což představuje mírný pokles s předchozím obdobím (pokles o 2,4 %). Průměrná mzda fyzických osob dosáhla hodnoty 64 497 Kč (došlo opět k mírnému poklesu této hodnoty, který naprosto koresponduje s poklesem průměrného evidenčního počtu zaměstnanců).

Ostatní finanční instituce účtující jako podnikatelé realizovaly za rok 2020 celkové výnosy ve výši 509 mld. Kč (meziroční zvýšení o 25 %). Na této hodnotě se nejvíce podílely dividendy a podíly na zisku, které dosáhly hodnoty 158,1 mld. Kč (nárůst o 62,3 %). Výsledek hospodaření za účetní období roku 2020 dosáhl hodnoty 173 mld. Kč (nárůst o 85,5 % ve srovnání s předchozím rokem 2019).

Celkové náklady dosáhly hodnoty 336 mld. Kč (zvýšení o 7 %), náklady na prodané zboží dosáhly hodnoty 38 mld. Kč (pokles o 12,3 % oproti roku 2019).

Celková hodnota majetku nebankovních institucí činila ke konci roku 2020 výši 2 329 mld. Kč (nárůst o 10,8 % oproti minulému roku). Stav finančních aktiv ke konci roku 2020 dosáhl hodnoty 2 189 mld. Kč (zvýšení o 12,5 %).

Během roku 2020 byl průměrný evidenční počet zaměstnanců ve fyzických osobách 16 128 zaměstnanců, což je o 4,6 % méně než ve stejném období roku 2019. Průměrná mzda fyzických osob dosáhla hodnoty 50 978 Kč (zvýšení o 2,6 %).

Zdrojem dat pro nebankovní peněžní instituce účtující jako podnikatelé je statistický výkaz P5-01.

Poznámky k tabulkám

Ukazatelé bankovních peněžních institucí jsou zařazeny v tabulkách 1 až 9, ukazatelé nebankovních peněžních institucí účtující jako banky jsou v tabulkách 10 až 18, ukazatelé investičních společností a investičních fondů jsou v tabulkách 19 až 27, ukazatelé nebankovních peněžních institucí účtující jako podnikatelé jsou v tabulkách 28 až 35 a ukazatelé finančních leasingových společností jsou v tabulkách 36 až 43.

- pokud nebyl zjištěn žádný údaj
- 0** pokud byla hodnota zjištěna, ale nedosahuje ani takové velikosti, aby mohla být vykázána podle pravidel o zaokrouhlování jako nenulové číslo
- .
- jestliže příslušný údaj není k dispozici resp. se v příslušné kategorii nebo subkategorii vyskytuje nižší počet jednotek, než odpovídá podmínkám pro poskytování statistických informací
- x** údaj se nemůže vyskytnout z logických důvodů